

*Gods Tien Woorden brengen muziek in ons leven
- het tweede gebod: God is groter dan je denkt!*

1^e lied: Luister naar het woord – Psalm 81: 4,6 (GKB) en 11,12 (OB)

- 4 **Luister naar het woord, / door God zelf gesproken:**
 “Ik heb u verhoord, / van uw last bevrijd.
 't Juk der dienstbaarheid / is door Mij verbroken.
- 6 **Hoor, o Israël, / leef naar mijn geboden.**
 Dit is mijn bevel: / geef geen afgod eer,
 buig u nimmer neer / voor de vreemde goden.
- 11 **Ik, Ik ben de HEER; / 'k ben uw God, die heilig**
 ijver voor mijn eer; / die u door mijn hand
 uit Egypteland / leidde, vrij en veilig.
- 12 **Opent uwe mond / eist van Mij vrijmoedig,**
 op mijn trouwverbond. / Al wat u ontbreekt,
 schenk Ik, zo gij 't smeekt, / mild en overvloedig.”

Bijbel: Exodus 20: 4-6 (NBV21)

- 4 **Maak geen godenbeelden,**
 geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hier *boven* is
 of van iets *beneden* op de aarde
 of in het water *onder* de aarde.
- 5 **Kniel er niet voor neer en vereer ze niet,**
 want Ik, de HEER, uw God, duld geen ontrouw.

[NBG 1951: Ik ben een naijverig God...;

NBV 2004: Ik duld geen andere goden naast mij.]

- 6 **Als ouders Mij haten en zondigen, roep Ik hun kinderen daarvoor ter**
 verantwoording, tot in het derde en vierde geslacht;
 maar als ze Mij liefhebben en doen wat Ik gebied,
 bewijs Ik mijn trouw tot in het duizendste geslacht.

*[NBG 1951: ...die de ongerechtigheid der vaders bezoek aan de kinderen,
aan het derde en vierde geslacht van hen die Mij haten, en die barmhartigheid doe
aan duizenden van hen die Mij liefhebben en mijn geboden onderhouden.*

*NBV 2004: ... Voor de schuld van de ouders laat ik de kinderen boeten, en ook het
derde geslacht en het vierde, wanneer ze Mij haten; maar als ze Mij liefhebben en
doen wat Ik gebied, bewijs Ik hun mijn liefde tot in het duizendste geslacht.]*

[2^e gebod]

Overdenking: *God is groter dan je denkt!* – 2^e gebod

Bij tuincentra zijn ze populair: beelden die je van een Boeddha kunt kopen. Ze zien eruit als een gezellige, vriendelijke goedgezind. Je kunt ze in heel wat huiskamers terugvinden. Maar niet zo gauw bij christelijke mensen. Misschien wel vanwege het **tweede gebod**, dat gaat over afgodsbeelden: *maak ze niet, kniel er niet voor neer om ze te vereren*. Want die Boeddhabeelden worden in het oosten wél degelijk vereerd!

Het **tweede gebod** is zo'n gebod, waarvan wij zeggen: dat doen wij toch niet?! Nederlanders zijn nuchter, net als Groningers en Zeeuwen van wie men zegt: 'Die zijn uit de klei getrokken'.

Nu, God heeft óók de Israëlieten uit de klei getrokken! Uit de klei, waarvan Israël in **Egypte** stenen moest bakken en waarvan men ook afgodsbeelden maakte! In **Kanaän** maakten de Filistijnen ook afgodsbeelden van **Baäl**, de god van de regen en bliksem en van **Astarte of Asjera**, de godin van de vruchtbaarheid. In tijden van droogte of hongersnood bracht men die offers, in de hoop op betere tijden. Het erge was: Israël nam het over, tot ergernis van God!

Het tragische van afgodsbeelden is, dat men dacht God hiermee in de vingers te hebben. Ja, dat je Hem ermee kon manipuleren of voor je karretje te spannen. Maar God zegt: 'Nee, *géén beelden van Mij!* Dien mij, zoals Ik het wil. Probeer Mij niet te vangen in een beeld of denkbeeld. **Ik ben groter dan je denkt!**'

Psalm 115 zegt van afgodsbeelden nuchter: 'Ze hebben een mond, maar kunnen niet spreken; hebben ogen, maar kunnen niet zien; oren, maar kunnen niet horen; een neus, maar kunnen niet ruiken. Zoals zij, zo worden ook hun makers.' Ook andere Psalmen (**81, 97, 106, 135**) waarschuwen voor het vereren van afgoden. **Er zit géén muziek in het vereren van vreemde goden; integendeel: 't klinkt vals!**

Paulus stuitte later op z'n zendingsreizen ook op verering van godenbeelden van **Zeus, Diana, Artemis**. In Europa knielde men voor **Wodan, Donar en Freia**.

Vandaag buigen figuurlijk velen zich voor de afgoden **Auto, Alcohol, Geld, Eerzucht, Macht, Schoonheid, Seks, Voetbal, Welvaart, Werk** enz. Als die zaken belangrijker zijn dan God, zijn 't mijn **afgodsbeelden** geworden. Daar kan God niet tegen. Toen en nu niet. **Waarom niet? Omdat onze God geen ontrouw duldt** (NBV21).

Vroeger stond er: "Ik ben een **naijverig / jaloers** God."

Past jaloezie dan bij Gód? Nee, niet zoals wij dat kennen; **daar zit geen muziek in**. Jaloezie is iets slechts, dat relaties bij mensen flink kan bederven, kapot maken. Wél als je zegt: God is **vurig, hartstochtelijk!**

God zegt *niet* tegen zijn volk: “Ik heb je bevrijd; réd je nu maar. Het maakt niet uit of je *Mij* eert, de levende God, dan wel dode goden van hout en steen.”

Nee, God zet zich met hart en ziel voor mensen in! Daarom raakt ‘t Hem diep, als wij zijn liefde en trouw beantwoorden met haat, onverschilligheid en ontrouw.

God komt ons dan **‘bezoeken’** (NBG51). Dat heeft hier iets van verontwaardiging, van aansprakelijk stellen, straffen zelfs. Het laat vooral **Gods hartstocht** zien.

Zoals toen God Adam en Eva na de zondeval opzocht en vroeg: “*Waar ben je?*”

Wonderlijk, God ging én gaat door met de mens! Ook al werd die ontrouw.

Dat deed Hij ook met Israël! Hoe vaak ging ‘t mis met zijn volk. Toch bleef God hen opzoeken en ‘bezoeken’. Juist daarom waarschuwt Hij: maak geen verkeerd beeld of denkbeeld van Mij, waarvan je zegt: Dát is God!

Misschien kreeg u vroeger een beeld mee van een *harde* en *streng*e God. Soms leidde dat tot afhaken: wég met zo’n God! Anderen kregen een beeld mee van een *toegeeflijke* God, die alles wel goed vindt. Daardoor lieten ze Bijbel lezen, bidden en kerkgang na. Met gevolgen soms ook voor het **nageslacht** (2e t/m 4e)!

Zijn kinderen en kleinkinderen dan de dupe van onze tekortkomingen en zonden?

Dat is toch niet eerlijk?! Ieder mens is toch zelf verantwoordelijk voor zijn daden?

Zeker! Toch waarschuwt God: wees je bewust hoe jouw fouten of nalatigheden negatief kunnen doorwerken. Besef je voorbeeldfunctie. Hartstochtelijk zegt God:

‘Haat Mij niet! **‘Haten’** betekent in de Bijbel vaak: ‘op de tweede plaats zetten’.

Ik ben groter dan jouw denkbeelden. Onthoud Mij niet de liefde die Ik verdien.’

Nee, God straft niet zomaar. Dat lees ik in **Ezechiël 18**. Eén vers haal ik er vooral uit aan: ‘Denken jullie dat Ik het toejuich als een slecht mens sterven moet?’

– spreekt de HEER. Nee, Ik wil dat hij **tot inkeer komt en in leven blijft**’. (v. 23)

Dit klinkt mij als muziek in de oren! Hoor ook het slot: ‘Als ze Mij **liefhebben** en doen wat Ik gebied, **bewijs Ik mijn trouw tot in het duizendste geslacht**.’

Wat een **belofte**: “Gods barmhartigheid/trouw reikt verder dan zijn toorn.” (Ursinus)

De muziek van het 2^e gebod zit erin dat God ook ons in Jezus Christus ‘bezoekt’.

Hij is **‘beeld van God, de onzichtbare, en door Hem heeft God alles met zich willen verzoenen door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis’** (Kolossenzen 1:15,20).

Als we ons door de ‘levende verkondiging van Gods woord laten onderwijzen’ (**HC 35**, v/a 98 bij het 2^e gebod), zullen we **Jezus’ beeld** meer en meer gaan vertonen.

Daarom sluit ik af met een bekend gebedsregel uit een lied (LvdK 383/LB 239:7):

“O Vader, dat uw liefde ons blijk, / o Zoon, maak ons **úw beeld gelijk**.

o Geest, zend uwe troost ons neer. / Drie-enig God, U zij al d’ eer.”

Amen

2^e lied: Komt, laat ons samen Isrels HEER - Psalm 95: 1 (OB) en 2,3 (GKB)

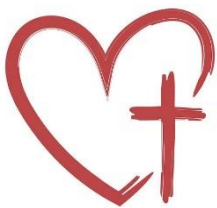
1 Komt, laat ons samen Isrels HEER, / de rotssteen van ons heil, met eer,
met Godgewijde zang ontmoeten. / Laat ons zijn gunstrijk aangezicht
met een verheven lofgedicht / en blijde psalmen, juichend groeten.

2 De HEER is groot, een God vol kracht,
een Vorst in majesteit en macht,
ver boven elke god verheven.
De diepste plaats is in zijn hand,
van Hem zijn bergen, zee en land,
Hij heeft ze hun bestaan gegeven.

3 Komt, knielen wij voor God, die leeft, / voor Hem, die ons geschapen heeft.
Hij wil ons als zijn kudde weiden. / Och, hoort toch heden naar zijn stem,
u bent zijn schapen, volgt dan Hem: / zijn hand slechts kan u veilig leiden.

Gebed:

Goede God in de hemel,
U bent groot, en vol goedheid, liefdevol, genadig en hartstochtelijk.
U bent heilig en zuiver, U duldt geen kwaad of onrecht.
Geef dat wij U niet proberen anders voor te stellen dan U bent.
U bent zoveel groter dan wij, U overstijgt ons denken, onze
denkbeelden en ons doen. U bent er altijd en zult er altijd zijn.

Zo kennen wij U als hemelse **Vader** van vele kinderen. Zo mogen wij U ook aanspreken.
Maar ook eigenschappen van een *moeder* zijn U eigen, als U zegt: *‘Zoals een moeder haar
zoon troost, zo zal Ik jullie troosten.’* (Jes. 66: 13) Ook mogen we rust vinden bij U, *‘zoals
een kind stil is bij z’n moeder.’* (Psalm 131: 2) U bent niet in één beeld te vangen!
Help ons dat te beseffen. Dat we U niet annexeren voor ons eigen gelijk, maar dat we
onze denkbeelden over U willen toetsen aan wat U zelf zegt.

Heer, help ons U liefhebben, dienen en trouw blijven, ook op onze oude dag.
Echt knielen lukt dan vaak niet meer. Maar geef ons een hart dat wél knielt voor U.
Geef dat ook ons nageslacht wil *‘knielen voor U die leeft’*. (Psalm 95); werk in hun hart.
Laat het zaad, dat we vroeger in gebrekkigheid zaaiden in onze gezinnen, toch nog vrucht
mogen dragen tot eer van uw naam. Bewijs ons en andere generaties uw trouw.

Gedenk wie eenzaam, verdrietig of ziek zijn. Steun wie de moed dreigen te laten zakken,
of wie gebukt gaan onder hun situatie. Wil door uw Geest ons steeds meer naar het beeld
van Christus vernieuwen. Laat uw koninkrijk komen! In Jezus’ naam,
Amen